

Tilfælde, faldt de under andre Lovbestemmelser; ligesoverfor dem har Staten nemlig stillet et andet Værn, som den har stillet i hele den øvrige Lovgivning, idet den har udtalt almindelige Meninger om hvad der er Ret, og hvad der er Sædeligt, og hvad der skal opretholdes. Den stoler altsaa paa, at den ved Siden af den Bekæmpelse, som saadanne flette Lærdomme ville faae i andre Skrifter, har lagt en god Grund til at gjøre dem ussadelige, ved gennem Aarhundreder at have indplantet en modsat Lære, og ikke blot indplantet den, men lagt den til Grund for den bestaaende Samsfundsorden, som Ingen ustraffet kan overtræde. Hvor altsaa disse Lærdomme fremtræde i Skrifter af populair Form og kastes ud blandt Folket, ville de for det Første ikke kunne fremkomme, uden at de udgaae fra Menneſter, der have Mod til at sige: „Vi stille os i Modſætning til den almindelige sædelige Overbeviisning og nægte dens Sandhed og Gyldighed, og dette udtale vi for den hele Mængde, ikke blot for nogle Enkelte, at vi bekjende os dertil med aaben Pande“, og dernæst skulle de gaae ud og virke paa Mængden, der veed med sig selv: „Ja, her siges os Noget, men vi ere advarede mod at troe det, derved, at, hvis vi overføre disse Lærdomme i Livet ved en eneste Handling, ville vi blive straffede ved de borgerlige Love. Der kan rigtignok gjerne være En, der siger paa Tryk: „Lyveri er ingen Synd, men mod dette strider ikke blot en nedarvet Overbeviisning og hvad man har lært mig, men ogsaa det, at jeg seer, at Staten i sin hele Ordning har viist og grundlagt, at det er Synd og at det er borgerligt straffærdigt, og jeg maa vel tage mig tagt for en Lære, som jeg skulde skjule i mit Inderside og som jeg ikke turde give Følge i en eneste Handling, uden at jeg bliver straffet.“ Naar man nu føler hertil den Modvægt, der ligger i Sandhedens Belærelse, da troer jeg, at man har alt det Værn, man kan have og kan forlange mod slige Lærdomme, naar man sammenligner det med den upraktiske Charakter, som ethvert andet Værn faaer derved, at man ikke kan sige, hvorvidt det skal straffe sig, og hvad der er Angreb derpaa eller ikke. Med Hensyn til den anden Indvending, man har gjort mod

denne Paragraph, nemlig med Hensyn til Bestemmelsen om utugtige Skrifter, kan jeg aldeles henholde mig til hvad der er yttret af den næstfødte Taler (Kierkegaard).

Orsted: Det vilde være for vidtløftigt under 1ste Behandling af denne Sag at gennemgaae Alt, hvad der er blevet anført for at anbefale det heromhandlede Lovforslag. Jeg skal derfor blot tillade mig nogle faa Bemærkninger. Naar den høitærede Kultusminister mener, at der ikke kan være Fare ved Skrifter, som anbefale Laster og Forbrydelser, fordi man deels i den naturlige Sædelighedsfølelse, deels i den religiøse Opdragelse, deels i den borgerlige Lovgivning har en Bekræftelse paa de moralske Grundsætninger og altsaa maa holde fast ved dem, seer jeg ikke rettere, end at det dog er meget muligt, at man ved Fremstillinger, der stemme overeens med deres Interesse, kan faae Folk til at fatte Ringeaagt og tilside sætte de moralske Forskrifter, som gaae igjennem Religionen og de borgerlige Love; de tilside sættes endog hyppigt, uden at der findes en saadan Forsørelse Sted, som er omhandlet. Men en endnu hyppigere Tilside sættelse heraf vil kunne bevirkes ved Skrifter af det foransførte Slags, naar de først blive tilladte i Staten.

Naar det siges, at det er upraktisk med slige Love, da de ikke kunne lade sig anvende, troer jeg heri ligger en Forestilling til Grund om, hvorledes Domstolene ville have at forholde sig ved at anvende Loven paa de enkelte Tilfælde, som ikke vil kunne staae Prove. I saa Henseende forekommer det mig, at man blot bør henvise til, hvad der findes Sted i i Frankrig, hvor man seer, at det er praktisk at kunne blive straffet for Skrifter, som krænke Eendomsretten, Edens Hellighed o. s. v.; man vil da hyppigt see, hvorledes Folk blive idømte alvorlige Straffe derfor. Det er ganske viist, at de moralske Forvildelser, som anbefales af disse Forfattere, have desuagtet gjort megen Fremgang i Frankrig, men det er snarere et Beviis for, hvad Skrifter af denne Art i Forbindelse med andre Midler, der anvendes for at udbrede fordærvelige Grundsætninger, kunne virke, og det viser ogsaa, hvor svagt det Værn er, som Loven, naar der fra mange Sider arbeides paa den sædelige Opløsning, kan give